

Keramisch Museum Goedewaagen

Plateel van het
Kunstatelier
Goedewaagen-Distel,
1923-1940,
t/m 30 maart 2014

Van de grotere, Goudse pijpen- en aardewerkfabrieken was Goedewaagen in feite de laatste die zich als plateelfabrikant op de markt meldde. De manier waarop Goedewaagen dat deed week wel totaal af van met name de Van der Want-fabrieken – Ivora (1914), Regina (1916) en Zenith (1918) – die alle gefaseerd proeven in eigen beheer deden. Goedewaagen daarentegen begon in 1920 aankooponderhandelingen met Jac. M. Lob, de directeur van de toen internationaal gerenommeerde Amsterdamse Plateel- en Tegelfabriek De Distel. De besprekingen sleepten zich voort tot in het voorjaar van 1923, maar toen kon de Goudse fabriek ook meteen beschikken over een 500-tal verschillende gietmodellen. In enen kon Goedewaagen sieraardewerk, serviesgoed, beelden, tuinplastieken, tegels en tegeltableaus van kwalitatief hoog niveau maken. Stoker Jan Tak was overigens al één van de personeelsleden die eerder in Amsterdam getraind was in de nieuwe technieken. Goedewaagen zette de van 1902 daterende gematteerd witte Distellijn van Bert Nienhuis gewoon voort, maar het matwit diende ook als fond voor de door Willem Hendrik van Norden ontworpen tientallen typisch Goudse matplateel-ontwerpen. Plateel dat een zwarte bordure kreeg net als het in 1920 bij de PZH voor het eerst in Gouda ontwikkelde plateel. Bijzonder was ook dat net als bij De Distel de freelance hoofdontwerper Carel Adolph Lion Cachet ontwerpen aanleverde. Van het motief van de griffioen of het haantje kwamen minimaal 16 (zie foto 2) verschillende decors uit, maar deze kunstnijveraar bracht meer decors in. Glazuurresearch deed Dirk Abraham Goedewaagen (foto 3) die in 1927 zelf een proefbord schilderde. Recentelijk werd door de Goedewaagen-werkgroep van wie overigens Ellen Westenberg de grootste bruikleencollectie voor deze expositie inleverde, dat het Kunstatelier Goedewaagen-Distel in 1934 een heel nieuwe plateellijn op het Distel matwit opzette (foto 10). Uniek aan de tentoonstelling is dat bijna driemaal zoveel verschillende decors bijeengebracht zijn dan tot dusverre uit de literatuur bekend zijn.